

Biblioteka
SVILA I SATEN

Urednica
Tea Jovanović

Naslov originala
Juliette Benzoni
“Catherine: Il suffit d’un amour III”

Copyright © Juliette Benzoni, Catherine. Il suffit d’un amour.
Tome 3, 1963. Tous droits réservés.
Published by arrangement with Lester Literary Agency

Copyright © 2016 za srpsko izdanje Čarobna knjiga

ISBN 978-86-7702-497-0

Nijedan deo ove publikacije, kao ni publikacija u celini, ne sme se reprodukovati, umnožavati, prešampavati niti u bilo kojoj drugoj formi i bilo kojim drugim sredstvom prenositi ili distribuirati bez odobrenja izdavača. Sva prava za objavljivanje ove knjige zadržavaju autor i izdavač prema odredbama Zakona o autorskim pravima.

Čarobna knjiga
Beograd 2016.

ŽILIJET BENCONI

Katarina

Ja, Arno

Prevela sa francuskog
Jelena Miletić

PRVI DEO

PLAVOBRADI GOSPODAR

၁

1.

LA IR

Katarina malo otvori oči. Kroz njene poluotvorene kapke prodre zrak sunca. Potom zatvori oči i čvrsto se zamota u pokrivač zadovoljno uzdahnuvši. Bilo joj je toplo i prijatno, pa htede još malo da odspava. Pre nego što će ponovo zaspati, ona nagoni ispruži ruku da bi dotakla Arnoa, koji je trebalo da bude kraj nje. Ali njena ruka oseti prazninu i spusti se na drvo. Stoga ona otvori oči i uspravi se u ležaju.

Čamac je i dalje bio privezan tamo gde ga je Arno sakrio kad se na istoku svetlom trakom najavila zora. Bio je smešten usred trske u nekakvom malom zalivu iznad kog su jove i vrbe stvarale zeleni svod. Uže čamca bilo je obmotano oko jednog starog povijenog sivkastog stabla. Bilo je to neobično skrovište, koje se nije moglo otkriti ni s reke ni sa obale. Kroz duge stabljike svetlozelene trske Katarina je mogla da vidi kako voda svetluca na suncu. Ali Arno nije bio u čamcu...

Katarina nije bila mnogo uznemirena. Nakon napora od prethodne noći i kratkog odmora koji je usledio Monsalvi je verovatno osećao potrebu da protegne noge. Razum mlade žene polako je izlazio iz maglovitog sna i obnovio joj je poslednje događaje u njihovoj punoj stvarnosti. S tim suncem, s tim nebom, bilo je teško razmišljati o ratu, opasnosti i smrti. Međutim, to se dogodilo juče... juče, 31. maja 1431, kad je na lomači Starog trga u Ruanu Jovanka Orleanka platila svojim životom odanost kralju i domovini. Juče je, takođe, Arnoa i nju, zašivene u kožnoj vreći, ruanski dželat bacio s velikog mosta. Tako su oni sasvim izbliza videli smrt pre nego što ih je zidar Žan Son spasao i dao im ovaj čamac da odu u Luvje i tamo se sastanu s francuskom vojskom.

Zaista, naći se na dnu čamca usred pokrajine u koju su upali Englezi bio je dostojan rezultat jednog naročito nesređenog života. I pored toga što je posezala daleko u svoje sećanje, Katarina nije mogla da se seti nijednog mirnog razdoblja otkako je s trinaest godina usred ustanka kaboševaca morala da pobegne iz pobunjenog Pariza kako bi se sklonila u Dižon kod ujaka Matjea. Ali u ratom zahvaćenom kraljevstvu nije bilo mira čak ni za ljude raskošnog burgundskog vojvode. Zatim je došlo do njenog sramotnog venčanja sa upravnikom blagajne Filipa Dobrog, venčanja koje je vojvoda bio nametnuo kako bi od nje lakše stvorio svoju ljubavnicu. Često je osećala žaljenje dok je razmišljala o svom mužu Garenu de Brazeu, čiji je užasan nedostatak Filip bio iskoristio. Ona je za njega bila patnja, neprestano mučenje. A ko bi je mogao kriviti za to što je ludilo konačno dovelo Garena do zločina i smrtne kazne? U toj žalosnoj priči jedini krivac bila je sudbina. To je bila i žarka i nepobediva ljubav koja ju je na prvi pogled vezala za Arnoa de Monsalvija, kapetana Šarla VII i neprijatelja burgundskog vojvode. Toliko ih je toga razdvajalo: rat, čast, poreklo, pa čak i krvno srodstvo... Ali sada je sve bilo u redu: put je bio prokrčen, staza sreće bila je širom otvorena...

Pridigavši se, mlada žena opazi svoju haljinu i košulju na ivici čamca. Tad shvati da na sebi ima samo pokrivač i poče sama sebi da se smeje. Pocrvenela je kad se setila njihovog noćasnog dolaska. Nikad ne bi mogla da pretpostavi da će Arno nakon jučerašnjih nevolja, kao i nakon silnog napora koji je uložio veslajući čitave noći, poželeti još nešto osim odmora. Ipak, bilo je tako. Čim je privezao čamac, on se prikrao Katarini i, obgrlivši je rukama, povukao je na dno čamca.

– Otkad su nas bacili u onu prokletu jazbinu, sanjam samo o ovakvom trenutku! – mrmljao je on napola ozbiljno, napola rugajući se. – Pa čak i pre toga!

– Ko je za to kriv? Da si se udostojio da se zaista ophodiš prema meni kao prema svojoj ženi, sigurno te ne bih odbila na tavanu Nikol Son. Uostalom...

Ali nije mogla da završi rečenicu jer je Arno počeo da je ljubi. Zatim više nisu govorili, želeli su samo da potpuno dožive istinske ljubavne trenutke. Ovog puta nije više bilo ni mržnje ni nepoverenja. Postojala je samo velika ljubav koju su se konačno usudili da priznaju jedno drugome... Kad je Katarina zaspala glave položene pod Arnoovo pazuhu, bila je obuzeta dubokim i prijatnim umorom. Nije ni sanjala divnije trenutke i stvarnost je nadvisila sve njene najdraže nade.

Sunce je lagano grejalo kroz grane jova i, pre nego što se obukla, Katarina nije mogla da odoli želji da se baci u vodu. Voda je bila sveža i mlada žena se naježi pri dodiru s njom, ali to se ubrzo promeni i ona se potpuno prepusti užitku brčkanja po svetlucavim talasićima. Jedna uznemirena belouška šmugnu u travu.

Katarina se odjednom sledi od duboke tišine koja ju je okruživala. Nije se čulo ništa osim laganog podrhtavanja vode. Čitav kraj izgledao je nepokretno. Nije bilo ni pesme ptica, ni laveža pasa, ni zvuka zvona. Neodređeno uznemirena, Katarina požuri da izađe iz vode. Navuče košulju i haljinu, čije trake zaveza uzdrhtalom rukom. Zatim zovnu:

– Arno! Arno, gde si?

Niko ne odgovori. Katarina ostade kao ukopana, osluškujući svim svojim bićem, vrebajući šum koraka iza zavese od drveća... Ali ništa se ne dogodi. Jedino je trgnu uzletanje jedne ptice koja je uzdrmla granje. Jeza joj prođe duž leđa dok je nesvesnim pokretom ruke cedila mokru kosu i pravila od nje venac na vrhu glave. Gde li je Arno?

Napustivši zaklon od drveća, Katarina razmaknu nekoliko grmova i izađe na polje, ili na nešto što je trebalo da bude polje, jer je izgažena, zgnječena i kržljava trava podsećala na prolazak vojnih jedinica. Međutim, na istoku, s krova jedne kućice koja se

nalazila u blizini šumice, mirno se dizao dim, a u daljini zvonik i masivni stubovi Pon de l'Arša, koji su sinoć prošli. Osim tih tačaka koje su privlačile pogled, krajolik je bio sumoran i, uprkos proleću, čudnovato prazan i usamljen. Nigde se nije videla ljudska silueta.

Katarinina mašta, koja je tako živo radila, nadahnula joj je misao da je Arno možda otišao u tu osamljenu seosku kućicu, bilo da nešto potraži, mada su oni imali skoro sve što im je trebalo zahvaljujući namirnicama što im je bio dao Žan Son, bilo da zatraži neko obaveštenje, možda o sigurnosti tog kraja u tom trenutku. Budući da nije videla da iko dolazi, ona odluči da ode tamo.

Vrati se do čamca i iz opreza uze vrećicu zlata koju joj je bio dao Žan Son izvinjavajući se što joj nije doneo njen nakit.

– Mislio sam da će zbog vaše sigurnosti biti bolje da se ne opterećujete takvim stvarima. Fratar Etjen Šarlo će vam prvom prilikom doneti nakit kod kraljice Jolande.

To je bilo veoma mudro i Katarina je bila zahvalna čestitom zidaru na njegovoj brizi. Zнала je da je nakit u sigurnim rukama sve dok se nalazi kod Sonovih.

Pre nego što je krenula, Katarina oseti glad. Uze komad hleba i sira, stavi zlato u haljinu i pođe. Kućica je bila blizu i, ukoliko se Arno u međuvremenu vrati, uradiće isto što i ona: malo će sačekati. Mlada žena je usput sve vreme pohlepno grizla lepim zubima svoj mali obrok, sanjareći o tome da će imati sreću da Arnoa pronađe na tom malom seoskom imanju. Možda je on, videvši dim, poželeo malo tople supe za svoju saputnicu? Verovatno čeka pored ognjišta da obrok bude gotov...

Ali kad se približi kućnom ulazu, Katarina s čuđenjem primeti da vrata vise, pričvršćena samo za jednu šarku. Ni tamo se nije čuo nikakav šum. Obuzeta iznenadnim predosećajem, Katarina uspori korak. Oprezno se približi razvaljenim vratima i uđe u kuću. Ono što je spazila s praga istrgnu iz nje krik užasa, te se prilepi uza zid dok joj je srce tuklo kao ludo. U kući su bila dva leša: muškarca i žene.

Noge čoveka zavezanog za drvenu klupu nalazile su se u vatri ognjišta i upravo su dogorevale. To je bio taj lepi oblak dima. Lice mu je bilo strahovito izobličeno. Široka mrlja krvi u visini grudi označavala je da je na kraju mučenja proboden. Što se tiče žene, bilo je još gore. Ležala je na prostom drvenom stolu potpuno naga i raskomadana, ruku i nogu zavezanih za četiri noge stola što su se kupale u ogromnoj lokvi krvi u kojoj se bila slepila njena duga crna kosa. Mora da je bila silovana, bez sumnje više puta, a zatim rasporena. Utroba je visila iz razjapljenog otvora...

Izvukavši se iz kuće, Katarina se nasloni na njen zid i tamo povrati sve što je malopre bila pojela... a zatim je obuze paničan strah. Spotičući se o neravne poljske humke, trčala je prema reci dozivajući Arnoa iz sveg glasa, čija je snaga od straha bila udesetostručena... Baci se u čamac kao u neko skrovište, zgrčivši se poput deteta na njegovom dnu od straha da se ne pojave grubijani koji su mučili nesrećne seljake. Nakon nekoliko trenutaka se smirila. Zbog tišine koja ju je okruživala stišali su se i nepravilni otkucaji njenog srca. Ubrzo je mogla da razmišlja o zagonetki pred kojom se nalazila: kuda je otišao Arno?

Pomisao da ju je možda napustio nije joj pala na pamet. Pa čak i da je hteo da je se reši, ne bi to uradio na takav način, usred ravnice gde je bila izložena svim opasnostima. Sačekao bi da bude na sigurnom. Uostalom, i noć koja je upravo prošla isključivala je takvu mogućnost. Arno je voli – Katarina nije sumnjala u to... Ona pomisli da je možda naišao na razbojнике sa seoskog imanja koji su i njega napali isto kao i onaj nesrećni par. Ali prisativši se da je u kućici videla samo dva leša, ona se smiri. Možda je morao da pobegne pred neprijateljem i namerno nije hteo da se vrati do reke da Katarina ne bi bila otkrivena. Ali sva ta pitanja ostajala su bez odgovora...

Potpuno smetena, Katarina ostade dugo nemoćna na dnu čamca, jer se još uvek nadala da će se Arno vratiti i nije znala šta da odluči. Sati su prolazili, a Arno se nije vratio. Tišinu nije remetilo ništa osim

cvrkuta ptica ili praćakanja riba. Strah mlade žene bio je tako veliki da se jedva usuđivala da se pomakne...

Ipak, kad je dan bio na izmaku, kad je nebo počelo da postaje crvenije, a sunce grejalo s manje žara, Katarina se trgnu iz obamrlosti. Više nije mogla da čeka. Izgubiti sve to vreme bila je prava glupost, ali ona nije mogla da odluči da se udalji s tog mesta, gde bi Arno jedino mogao da je pronađe... Međutim, kad je bolje razmislila, uvidela je da može da ga pronađe jedino ako se domogne Luvjea. Ako je La Ir još tamo, a ni po čemu u poslednje vreme nije mogla da zaključi suprotno, on bi joj bez sumnje mogao reći gde je Arno. Nije li La Ir, pored Sentraja, bio najbolji Arnoov prijatelj, njegov brat po oružju? Već dugo su se ta trojica kapetana, rame uz rame, borila protiv Engleza i njihovog saveznika burgundskog vojvode. Oni su međusobno bili vezani onim snažnim neuništivim vezama koje nastaju u teškim trenucima, opasnostima i glupim ispadima koji se veselo dele. Od njih trojice La Ir je bio najstariji, i to znatno, ali i da su bili istih godina, njihovo prijateljstvo ne bi bilo potpunije. Budući da je La Ir držao Luvje, trebalo je da Arno u slučaju opasnosti tamo zatražiti pomoć.

Od te pomisli Katarina živnu, uspravi se i brzo pojede veliki komad hleba i ostatak sira. Zatim popi malo vode iz reke i odmah se oseti bolje. Kako joj se povratila sva borbenost, ona odluči da krene na put. Noć će je bolje štititi od nepoželjnih susreta nego dnevna svetlost. Ipak je bilo dovoljno vidljivo da se mogla lako kretati. U zoru joj je Arno bio pokazao gde je Luvje i rekao joj da je udaljen samo četiri kilometra. Da ne bi bila preopterećena, uze samo malo namirnica i vrećicu zlata, ogrnu se plaštom koji joj je bio dao Žan Son i napusti čamac. Neko vreme je u senci jova pratila krivinu reke, a zatim, kad joj se učinilo da reka skreće prema istoku, odlučno se usmeri prema jugu. Brzo je koračala preko polja, zaobilazeći kobnu kućicu čiji je dimnjak prestao da se dimi. Nastojala je da više ne misli

na Arnoa. Nije smela da se prepusti strepnji koju je nametao njegov nestanak jer joj je bilo potrebno previše hrabrosti.

Nekoliko sati kasnije, malaksala od umora ali puna nade, Katarina je došla nadomak Luvjea. Bilo je prerano da bi se mogla nadati da će ući u grad. U očekivanju da se otvore gradska vrata, legla je na jednu humku i zaspala zamotana u svoj plašt. Spavala je sve dok je ševa nije probudila svojom pesmom.

Dok se približavala utvrđenim gradskim vratima, nagoni potraži pogledom zastavu na najvišem tornju i uzdahnu sa olakšanjem. Crna ratna zastava sa srebrnim znakom vinove loze mlitavo je lepršala na šiljatoj kapi velike kule sa otvorom, a stražari nisu nosili zelenu englesku dolamu. Dakle, La Ir nije isteran! Sva srećna, Katarina skupi rukama suknu i nestade ispod crnog svoda. Odgurnula je strelca, koji je nešto progundao, ali je, osmehnuvši se, slegao ramenima i prestao da je prati. Ona poče da trči kao luda duž uske ulice koja je vijugala kao belouška između neobičnih kuća. Gore, s leve strane, nalazila se kuća templara starog i strogog izgleda. U njoj je boravio trenutni gospodar grada. Katarinin polet bio je toliki da je poput bombe prošla pored stražara, te oni, iznenađeni, nisu uspeli ni da ukrste koplja.

– Hej... ženo! Stani! Čuješ li? Dođi!

Ali Katarina nije slušala. Uletela je u dvorište baš kad se La Ir teškim korakom približavao svom konju kog je konjušar pojio. Kapetan je izgleda bio loše volje. Dok je hodao, savijao je kolena da bi proverio jesu li dobro sastavljeni zglobovi nadbedrenika i štitnika za koleno. Katarina se baci na njega sa uzvikom veselja i s toliko snage te ga umalo ne sruši na zemlju. Ne prepoznavši je odmah, on se razljuti i odgurnu je u prašinu.

– Kujo jedna besramna! Jesi li ti, curo, luda?

– Hej, vi tamo, oterajte tu drolju!

Sedeći na zemlji, Katarina nije mogla da zaustavi smeh, srećna što je pronašla naprasitog kapetana.

– Loše primete prijatelje, milostivi gospodine De Vinjole. Ili me možda ne prepoznajete?

Čuvši njen glas, on se okrenu s jednom nogom u vazduhu, jer se upravo spremao da uzjaše konja, i pogleda je. Na njegovom izbrazdanom licu pojavi se izraz neverovatnog zaprepašćenja.

– Vi?! Zar vi ovde?! Zar ste vi živi?! A Jovanka? A Monsalvi?

On potrča k njoj, zgrabi je, podiže je na noge i prodrma je obuzet pomamom radosti i ljutnje. Gnev je bio njegovo normalno stanje. Dvadeset četiri sata dnevno La Ir se gušio od besa, praskao od očaja i lupao nogama od jarosti. Glas mu je nadjačavao tutnjavu topova, a od njegovog besa podrhtavali su gradski bedemi. Bio je oluja, uragan i gruba ali najpravednija sila, a za one koje je voleo – strašni La Ir bio je detinje duše. Penio se od velike jarosti što Katarina nije dovoljno brzo odgovarala na njegova pitanja. Mlada žena se u njegovim rukama potpuno opustila bez ikakve snage, kao nekakva lutka. Dve kapetanove reči ošinule su je poput groma: „A Monsalvi?” Znači, ni on ne zna gde je Arno... Talas bola obuže joj utrobu, nadu joj grudi i zamalo je ne uguši. La Ir je urlao potpuno van sebe:

– Zaboga! Hoćete li odgovoriti? Vidite da me ovo satire...

Međutim, satiralo se njeno srce. Kriknuvši od boli, ona se sruši na čeličnu kapetanovu košulju i stade toliko da jeca da je on ostao izbezumljen. La Ir, potpuno smeten, nije znao šta bi s tom rasplakanom ženom. Njegovi ljudi oko njih su se pogledavali, a poneki i slabo prikrivali smešak. La Ir koji teši ženu – to je nešto novo!

Odustavši od toga da napolju nastavi razgovor, kapetan jednom rukom obgrli Katarinu i povede je prema svom stanu, ali pre nego što prekorači prag, povika preko ramena:

– Hej, Ferane! Pođi do bernardinskog samostana i reci vratarki da mi pošalje ženu po imenu Sara...

Jedan narednik se izdvoji iz već svrstanog odreda i nestade ispod šiljatog svoda. Na to La Ir zatvori za sobom i svojom gošćom masivna

vrata okovana klincima, povede Katarinu prema klupi ukrašenoj jastucima i ponudi joj da sedne.

– Daću vam da jedete – reče on s blagošću neuobičajenom za njega. – Čini mi se da ste gladni, ali, za ime božje, govorite! Šta je bilo? Šta se dogodilo? Ovde se govori da je Jovanka osuđena na doživotnu robiju, da...

Katarina s velikim naporom savlada svoju klonulost, obrisa oči rukavom i, ne gledajući La Ira, promrmlja:

– Jovanka je mrtva. Prekjuče su je Englezi spalili i njen pepeo bacili u Senu... To se dogodilo nešto pre nego što su Arnoa i mene bacili zašivene u istoj kožnoj vreći!

Bubuljičava La Irova koža naglo pozelene ispod sede kratko podšišane kose.

– Spaljena! Kao veštica! Jadnica! I Arno na dnu reke...

– Ne, jer sam, kao što vidite, odande izašla.

Katarina ukratko opisa poslednje dane boravka u Ruanu, pokušaj Jovankine otmice, njihovo hapšenje, zatvaranje u ruanski dvorac i na kraju izvršenje presude, pa i to kako ih je hrabri Žan Son spasao od smrti. Reče mu i za noćni beg čamcem, za svoje buđenje i neobjašnjiv Arnoov nestanak.

– Nigde nisam našla njegov trag, pa čak ni u onoj opustošenoj kućici. Kao da se odjednom rasplinuo u vazduhu.

– Ali Monsalvi se ne može rasplinuti u vazduhu kao običan dim – progundā La Ir. – Da je mrtav, našli biste njegov leš... A uostalom, on i nije mrtav. Ja to osećam – završi on lupajući se u grudi ogromnom pesnicom u gvozdenoj rukavici.

– Kako? – reče pomalo jetko Katarina. – Nisam verovala da ste toliko osećajni.

– Arno je moj brat po oružju – dodade kapetan dostojanstveno. – Kad on više ne bi disao pod našim suncem, nešto bi mi to reklo. Isto bih osetio i za Sentraja. Monsalvi je živ, mogao bih se zakleti.

– Znači, vi želite da kažete kako me je on napustio? Kako je svojevolumeno otišao?

La Irova strpljivost je predugo trajala. Njegovo lice se zacrvene istog trena kad ga ponovo obuze njegova prava narav.

– Jeste li vi ljudi ili šta vam je? Ko je rekao da vas je on napustio? On je vitez, gusko jedna glupa! Ne bi ostavio jednu ženu samu usred kraja koji je neprijatelj opustošio. Nešto mu se dogodilo, to je sigurno. Što se tiče vas, umesto da stojite tu kao kakav panj...

Jedan bezbrižan i hladan glas s drugog kraja dvorane prekinu kapetanov žučni napad.

– Zar zaboravljate da govorite jednoj gospi, milostivi gospodine De Vinjole? Zaista, kakve reči?!

Došljak je imao čudan izgled, koji se manje odražavao u pogledu njegovog raskošnog odela, neuobičajenog za tu ratničku sredinu, nego u pogledu lica. Kratka brada, više plava nego crna, usko je uokvirivala lice otmenih crta, ali blede poput voska, koje bi bilo lepo da nije bilo krutog nabora senzualnih usana i hladnog pogleda crnog kao ugljen. Oči tog bića nisu treptale, a to im je davalo čvrstoću koja je uznemiravala i Katarina od njih zadrhta. Odmah je prepoznala došljaka. Bio je to Žil de Re, maršal Francuske od kraljevog krunisanja. Bio je to onaj čovek koji je jedne noći u Orleanu pokušao da uđe kroz njen prozor. S njim se Arno bio tukao. Prilikom dubokog naklona koji joj je uputio dugi rukavi njegovog ogrtača od ljubičaste svile izvezene zlatom pokupili su prašinu s poda. Ona mu u odgovor klimnu glavom.

– Milostivi gospodin De Vinjol ima sva opravdanja ovog sveta – reče ona hladno. – Kao što vidite, ja vrlo malo ličim na gospođu! Sličnija sam seljanki ili izbeglici.

Dolazak Žila de Rea smirio je La Ira.

– Zaboravio sam se – promrmlja. – Oprostite mi, gospođo Katarina. Nisam hteo da vas uvredim. Vidite, ja volim Monsalvija kao da mi je sin.

– Onda mi pomozite da ga pronađemo – uzviknu strastveno Katarina. – Pošaljite da ga pronađu, da mu pomognu...

– Šta se dogodilo hrabrom Monsalviju? – upita nemarno Žil de Re, ne skidajući oči s Katarine, kojoj je taj uporni pogled postajao neprijatan.

Trebalo je da se La Ir žrtvuje i upozna visokog gospodina s ruanskom dramom i Arnoovim nestankom. Kao Katarina malopre, on ispriča o suđenju Jovanki Orleanki, da ju je kao vešticu osudio crkveni sud biskupa Košona, koji se prodao grofu od Vorika i kardinalu od Vinčestera, i o njenom pogubljenju na lomači. On to učini neuljudno, jer između ta dva čoveka nije postojalo nikakvo prijateljstvo. La Ir je bio mnogo stariji od Žila de Rea i od tog raskošnog Anžujca udaljavala ga je nepremostiva odbojnost. Nagonski nije imao poverenja u tog rođaka podmuklog La Tremoaja, kome nije opraštao naizgled nepojmljivu ravnodušnost s kojom je Šarlo VII dozvolio da Devica umre. Kapetan mu je pripisivao svu odgovornost zbog loših saveta i ljubomore Žorža de la Tremoaja i u tome se nije varao.

– Znači, Jovanka je mrtva! – reče smrknuto Žil de Re. – Ona koju smo smatrali anđelom bila je cura kao i druge. Spalili su je kao vešticu, što je nesumnjivo i bila! Valjda nas Bog neće prokleti što smo sledili tu nevaljalu pastiricu!

Dok je govorio, njegovu lice se menjalo i Katarina je, zaprepašćena, videla da se na njemu postepeno pojavljuje praznoveran i mlitav strah, brat blizanac onog straha koji je videla na licu Filipa Burgundskog kad ga je ispred Kompjenja molila da oslobodi Jovanku. To je bio strah od prokletstva, starodrevni strah od sotone i od njene sluge veštice! Veliki plemić i neustrašivi ratnik nestali su pod jednim jedinim udarcem, ostao je bio samo čovek koji se uhvatio ukoštac sa starim predačkim strahom i neobjašnjivom teskobom rođenom u humusu crnih druidskih šuma pod večnom pretnjom varvarskih krvoločnih bogova.

Zatvorenih očiju, La Ir je slušao Žila de Rea s ljutnjom koja je rasla. Pre nego što je Katarina imala vremena da se umeša, La Ir planu:

– Jovanka veštica?! Ko bi vam drugi osim proklete skitnice La Tremoaja to poverovao, milostivi gospodine Žile? Zar ste vi tako slab hrišćanin da vam je dovoljna neprijateljska presuda jednog pokvarenog biskupa da promenite mišljenje?

– Ljudi Crkve se ne mogu prevariti – nadoda Re suvo.

– To vi kažete! U svakom slučaju, zapamtite gospodine maršale: nemojte više nikad da ponovite to što ste upravo rekli. Inače, tako mi Boga, ja, La Ir, vratiću vam reči u grlo pomoću ovoga.

Van sebe od besa, La Ir bio je već izvadio mač. Katarina primeti da su se oči gospodina Rea zakrvavile.

Pred njim se ona uvek nagonski osećala neprijatno, a ovog puta se ta odbojnost potvrdila. Ono što se on usudio da kaže o Jovanki ljutilo ju je isto koliko i lakoća s kojom je stao na stranu crkvenog suda. Kako je Žil de Re mogao da zaboravi bratstvo oružja i blistave borbe na putu kojim je Devica prošla? On prinese drhtavu ruku pojasu, na kom je visio bodež, dok su mu nozdrve pomodrele, stisnute od jarosti. Začulo se škripanje njegovih zuba.

– To je izazov? Ne prihvatam ga ni od koga... a da ne zatražim objašnjenje.

Polako, ne skidajući pogled s njega, La Ir vrati mač u korice i slegnu svojim teškim ramenima.

– Ne! Tu glupu napomenu možete, ako želite, da prenesete svom rođaku La Tremoaju, koji je oduvek želeo Jovankinu propast. Za mene, kao i za mnoge druge, milostivi gospodine, Devica je poslata od Boga! I on je želeo da je pozove k sebi, kao što je nekad, na jednom drugom krstu, pozvao svog sina. Isus je došao da spase ljude, ali oni ga nisu priznali... kao što ni oni tamo nisu priznali Devicu. Ali ja u to verujem... Da, ja verujem u nju...

Po izbrazdanom licu ratničkog vođe razli se žestina i njegov pogled odluta po tračku sunca koje je ulazilo kroz prozor na primamljiv blesak jednog belog oklopa. Ali to je trajalo samo tren. U sledećem trenutku La Ir lupi šakom po stolu i završi rečenicu:

– ... i zabranjujem bilo kome da kaže suprotno!

Možda bi Žil de Re nešto i rekao da vrata dvorane muklo ne udariše o zid gurnuta snažnom rukom. Sara, koju je pratio zadihani vojnik, upade kao bomba s neurednom kapom na glavi. Uz smeh i suze, ona se baci Katarini u zagrljaj.

– Mala moja... Mala moja! Zar si to ti? Je li istina da si to ti... da si se vratila?

Oči Ciganke, koja je u stvari odgajila Katarinu, svetlucale su kao zvezde, a obilne suze natapale su joj obraze dok je uz svoje bujne grudi čvrsto stezala mladu ženu, pokrivajući njeno lice poljupcima, zaustavljajući se samo da je pogleda kako bi se uverila da je to zaista ona. Obuzeta osećanjima, Katarina je plakala zajedno s njom i bilo je nemoguće bilo šta razabrati iz zbrke reči dveju žena. La Iru to brzo dosadi. Njegov jak glas zagrme i trgnu ih.

– Dosta tog prenemaganja! Imaćete za to dosta vremena! Gospođo Katarina, pođite sa svojom služavkom u samostan! Ja imam pametnijeg posla.

Katarina se istog časa oslobodi Sarinih ruku, a oči joj se ispuniše nadom.

– Idete da tražite Arnoa?

– Naravno. Objasnite gde se tačno nalazi ono seosko imanje kraj kog ste se bili zaustavili... i molite Boga da nešto pronađemo. Ako ništa ne nađemo, molite se za one koji će mi dopasti šaka.

Katarina objasni što je bolje znala, naprežući se kako bi se setila što više detalja koji bi pomogli kapetanu. Kad je završila, on se zadovolji jednim kratkim „hvala”, uze svoj šlem i nabi ga na glavu udarcem šake, navuče gvozdene rukavice i, odlučno kao da je njegov teški gvozdeni oklop zapravo svileno odelo, izađe u dvorište, stvarajući pritom buku kao neko veliko zvono s katedrale. Katarina je čula kako viče:

– Svi na konje!

Truba zasniva. Nekoliko trenutaka kasnije svod kuće bruja kao od grmljavine, čula se snažna jeka teškog vojnog eskadrona koji se brzim kasom uputio prema gradskim vratima.

Kad se tišina povratila, Žil de Re, koji je dotad bio potpuno nepokretan, približi se Katarini i nakloni se.

– Želite li, lepa gospođo, da vas otpratim do samostana?

Ona odmahnu glavom ne pogledavši ga i uhvati Saru ispod ruke.

– Najlepše hvala, gospodine, ali radije ću otići sama sa Sarom. Imamo da razgovaramo.

Veče je došlo ne dovevši sa sobom La Ira. Katarina, koju je razdirala teskoba, ostade satima na najvišem tornju bernardinskog samostana, naprežući oči sve dok je na nebu ostalo imalo svetla ne bi li videla prašinu od čete konjanika.

– Neće se noćas vratiti – reče joj Sara kad je do nje doprla škripa masivnih gradskih vrata koja se zatvoriše na poziv stražara. – Bilo bi bolje da odeš da spavaš. Umorna si...

Mlada žena joj uputi pogled mesečara koji prođe kroz snažno telo verne služavke.

– Umorna sam, ali ne bih mogla da zaspim. Ali i zašto?

– Zašto? – pobuni se Sara. – Pa da se odmoriš! Hajde bar da se ispružiš. Ako se milostivi gospodin La Ir noćas vrati, dobro znaš da ćeš čuti zov roga kao znak da im se otvore gradska vrata. Osim toga, oni će te odmah obavestiti. Uostalom, ja ću bdeti. Meni za ljubav, hajde malo da spavaš...

Da joj udovolji, a nakon poslednjeg pogleda koji je uputila ka spaljenom polju čije je rane sakrivala noć pod svojim debelim crnim plaštom, Katarina pusti da je Sara odvede do ćelije koja je bila njena i pre ludog ispada u Ruanu.

Sara je svuče, poglegne i pokrije kao malo dete. Pažljivo slažući odeću koju je Katarina bila svukla i stavljajući njenu kapu od belog lanenog platna na za to napravljenu drvenu glavu, služavka osorno izjavi:

– Gospodin Re je došao malo pre večere da pita kako si. Majka Marija Beatriče mi je to javila i ja sam rekla da spavaš. Sveta opatica